7/13275

**T.C.**
**DEVLET BAKANLIĞI**

**SAYI** : B.02.0.004/01126

**KONU** :

26/04/2006

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**İlgi :** **a)** 03.04.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/13275-19921/50416 sayılı yazı.
**b)** 20.04.2006 tarih ve B.02.1.DİB.0.61.742.02/820 sayılı yazı.

İlgi (a) yazı eki Tokat Milletvekili Feramus ŞAHİN' in 7/13275 esas nolu yazılı soru önergesine Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığının ilgi (b) yazısı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

**Prof.Dr.Mehmet AYDIN**
**Devlet Bakanı**

**Ek :** İlgi (b) yazı ve eki (3 sayfa)

**DAĞITIM** :
**Gereği** :
T.B.M.M. Bşk.lığı

**Bilgi** :
Başbakanlığa

Başbakanlık Merkez Bina 06573 Bakanlıklar/ANKARA
Telefon (0312) 419 20 99 Faks (0312) 417 05 40
e–posta : buro.mehmetaydin@basbakanlik.gov.tr
Ayrıntılı Bilgi : T.Kasım TOPRAK Danışman
Elektronik Ağ : http://www.basbakanlik.gov.tr

7/13275

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DİB.0.61-742.02-
Konu : Soru önergesi.

20.04.2006 * 820

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 03/04/2006 tarihli ve B.02.0.004/00885 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde gönderilen Tokat Milletvekili Feramus Şahin'e ait 7/13275 esas numaralı soru önergesindeki sorulara Başkanlığımızca verilen cevap ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı

EK :
1- Cevap (3 sayfa)

Diyanet İşleri Başkanlığı-Hukuk Müşavirliği
Eskişehir Yolu 9. km. 06800 Çankaya/ANK.
Telefon: (0312) 295 73 56 Faks: (0 312) 284 35 13

Ayrıntılı bilgi için irtibat: R.TÜZÜN Huk.Müş.
e-posta: hukuk@diyanet.gov.tr
Elektronik Ağ: www.diyanet.gov.tr

7/13275

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

**Önergeyi Veren Milletvekili** : Feramus Şahin
Tokat Milletvekili

**Önergenin Konusu** : Cemevlerinden elektrik parası alınması hk.

**Önerge Esas No** : 7/13275

## SORULAR

1- İbadethanelerden elektrik ve su parası alınmazken, Türkiye'de 15 milyonun üstünde nüfusa sahip olan Alevi yurttaşlarımızın ibadetlerini yerine getirdiği Cem Evlerinden elektrik ve su parası talep edilmektedir. Bu durumu eşitlik ilkeleriyle bağdaştırıyor musunuz? Bu konuda Bakanlığınız bir şeyler yapmayı düşünüyor mu? Düşünüyorsa nelerdir?

2- Türkiye Avrupa İnsan Hakları Antlaşmasını imzalamış bir ülkedir. Yapılan bu adaletsiz uygulamayı söz konusu antlaşmanın 9 uncu maddesine uygun buluyor musunuz?

3- Cem Evlerine gösterilen bu tavrı Avrupa Birliğine giriş sürecinde nasıl izah ediyorsunuz?

## CEVAPLAR

1- Bilindiği üzere, 24/05/1985 gün ve 18763 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Camilerin Bakım Onarım Temizlik ve Çevre Tanzimi Yönetmeliği"nin 8 inci maddesi uyarınca; cami ve mescitlerin iç ve dış aydınlatmaları ile ses ve ışık düzenlemeleri elektrik tüketimleri Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğünce ücretsiz olarak karşılanmakta idi.

Ancak, 19 Ocak 2002 tarih ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4736 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında; "... Kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz ve indirimli tarife uygulanamaz.", Son fıkrasında da; "Bu Kanunun yayımı tarihinden önce üçüncü fıkrada belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31/12/2001 tarihinden itibaren son verilir." hükümleri çerçevesinde ibadethanelerin (cami, mescit, kilise, havra ve sinagog) elektrik tüketimlerinin (aydınlatma giderlerinin) ücretsiz olarak karşılanması imkanı bulunmamaktadır.

4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına dayanılarak çıkartılan ve 23 Mayıs 2002 tarihli ve 24763 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12/04/2002 tarihli ve 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de; 2002 yılı içerisinde ölçü sistemlerinin tesis edilmesini takiben, ibadethanelerin elektrik enerjisi yıllık giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığının takip eden yılı bütçesine konulacak ödeneklerden karşılanması ve 2002 yılı içerisinde ibadethaneler için ölçülen tüketim bedelinin ise gelir kaybı olarak belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Aynı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 2 nci maddesinin (f) fıkrası ile, "İbadethaneler ( cami, mescit, kilise, havra ve sinagog ) ve genel aydınlatma yerleri (il, ilçe, belde ve köylerdeki cadde ve sokak ile kamuya ait ücretsiz girilen park ve bahçe gibi halka açık yerler), 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulmuştur.

Ancak cemevleri; söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararda ibadethaneler kapsamında değerlendirilmediğinden, cemevlerinin elektrik giderleri için Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine ödenek konulması mümkün olamamaktadır.

Ayrıca; Kararname gereğince 01/01/2003 tarihinden itibaren ibadethanelerin aydınlatılması amacıyla tüketilen elektrik giderlerinin karşılanması için; Diyanet İşleri Başkanlığının 2003 Mali Yılı Bütçesi ve izleyen yıllar bütçelerine ödenek konulmuş, ancak; bütçeye konulan ödenek Türkiye genelinde ibadethanelerin elektrik giderlerini karşılamanın çok uzağında kalmış ve elektrik faturalarının büyük bir kısmı ödenek yetersizliği sebebiyle ödenememiş, cemaatten toplanan paralarla karşılanmaya çalışılmıştır.

İbadethanelerin su giderleri için ise Diyanet İşleri Başkanlığı bütçelerine herhangi bir ödenek konulmamakta ve söz konusu su tüketimleri belediyelerce ücretsiz olarak karşılanmaktadır.

**2-** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 9 uncu maddesinde "Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü" düzenlenmiştir. İbadethanelerin elektrik ve su giderleri hususunda ilgili mevzuat uyarınca yapılan uygulamanın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 9 uncu maddesine aykırılığı söz konusu olamaz.

**3-** Mevzuat uyarınca yapılan uygulama, sosyal ve kültürel etkinliklerin yapıldığı, tarihsel zenginliğimizi yansıtan mistik geleneklerin yaşatıldığı benzeri diğer mekanlar için de aynıdır. Dolayısıyla bu uygulamanın Avrupa Birliğine giriş süreciyle bir ilgisi bulunmamaktadır.